

UCHWAŁA NR 7714/23
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 6 WRZEŚNIA 2023 roku

w sprawie wyrażenia opinii do projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu opatowskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031”.

Na podstawie Art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 ze zm.), art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) oraz art.77b ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Wyraża się opinię do projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu opatowskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031”, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
ANDRZEJ BĘTKOWSKI

(dokument podpisano elektronicznie)

Załącznik do Uchwały Nr 7714/23
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 6 września 2023 r.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego przedstawia następujące uwagi do projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu opatowskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031”:

1. Na stronie 17 błędnie wskazano, iż podstawą oceny jakości powietrza są poziomy substancji w powietrzu – podstawą do oceny jakości powietrza jest ustawa i rozporządzenia; poziomy substancji (dopuszczalny, docelowy, poziom celu długoterminowego) są kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza.
2. Na stronie 17 błędnie wskazano poziomy alarmowe zanieczyszczeń w powietrzu, jako mające wpływ na ocenę jakości powietrza.
3. Na stronie 20 zawarto informację dotyczącą udziału zanieczyszczeń komunikacyjnych, sugerując przekroczenia NO₂ w powietrzu, podczas gdy w powiecie opatowskim od 1997 r. nie zanotowano takich przekroczeń.
4. Należy usunąć ze strony 22 zbędną informację nt. klasy B w ocenie jakości powietrza oraz marginesów tolerancji, gdyż zostały usunięte z polskiego porządku prawnego.
5. Na stronie 24 wskazano, iż „Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków (...)”, nie precyzując, jakich prac dotyczy – z treści wynika, że może to dotyczyć wszystkich działań zmierzających do poprawy jakości powietrza.
6. W tabeli 13 jako zagrożenie wskazano „brak środków finansowych na działania naprawcze określone w programie ochrony powietrza oraz związane z tym zaległości w ich realizacji”, przy czym obecna dostępność środków finansowych, np. na wymianę starych, wysokoemisyjnych pieców oraz na termomodernizację, fotowoltaikę, pompy ciepła (m.in. programy: Czyste Powietrze, Mój Prąd, Stop Smog, Ciepłe Mieszkanie, Ciepłownictwo Powiatowe), powinna być potraktowana jako „Szanse” w ochronie jakości powietrza.
7. Na stronie 33 błędnie wskazano organ Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, dokonującego corocznie oceny jakości powietrza.
8. Harmonogram rzeczowo-finansowy powinien uwzględniać wysokość planowanych środków wraz ze źródłami finansowania.

9. Rozdział 3.6. Zasoby geologiczne zawiera szeroki zakres tematyczny, obejmujący regionalizację fizycznogeograficzną, geomorfologię, zagrożenia powierzchni ziemi oraz zasoby surowców mineralnych. Rozdział zawiera dwa podrozdziały, z których każdy dotyczy dwóch nienawiązujących do siebie zagadnień. Ze względu na treść rozdziału sugeruje się zmianę jego tytułu oraz podział tematyczny podrozdziałów. W celu nawiązania do obecnego tytułu rozdziału sugeruje się uzupełnić treść dotyczącą powierzchniowych utworów geologicznych o budowę geologiczną, a następnie przedstawić zasoby geologiczne. Przy czym omawiając te ostatnie proponuje się opisać złoża pod względem ich ilości, podziału na kopalinę i eksploatację, a następnie przedstawić łączne zasoby z podziałem na rodzaj kopaliny. Zamieszczona w rozdziale tabela 28. *Wykaz złóż występujących na terenie powiatu opatowskiego* może stanowić szczegółowe uzupełnienie treści rozdziału.
10. Zagadnienia dotyczące rekultywacji oraz zagrożeń powierzchni ziemi zamieszczone w podrozdziale 3.6.2 powinny być wyodrębnione, gdyż nie wiążą się one bezpośrednio z zasobami surowców mineralnych. W przypadku charakterystyki osuwisk w powiecie opatowskim należy określić, czy wskazane osuwiska zostały wprowadzone do bazy SOPO (System Osłony Przeciwosuwiskowej - ogólnopolska, powszechnie dostępna baza danych, prowadzona przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy), a jeśli tak to należy wpisać numer danego osuwiska lub terenu zagrożonego ruchami masowymi zgodnie z ww. bazą.
11. Należy dokonać ponownej analizy SWOT – zasoby geologiczne. Proponuje się wykreślić z „Czynniki wewnętrzne – Mocne strony” wszystkie zapisy i wprowadzić „Obecność na terenie powiatu udokumentowanych złóż surowców”, a w kolumnie „Słabe strony” dopisać „Ingerencja w środowisko naturalne związana z eksploatacją surowców naturalnych; Zmiany środowiska glebowego w okolicach miejsca wydobycia zasobów mineralnych”. W „Czynnikach zewnętrznych – Szanse” dopisać „Rekultywacja terenów po zakończeniu wydobycia surowców”.
12. Sugeruje się, aby poprawić w całości treść rozdziału 3.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów. W szczególności zachodzi potrzeba używania sformułowań prawnych, a nie języka potocznego np.: „przejęły władztwo”, „zmieszane metale”, „wytyczne wyższego szczebla”, „wraki samochodów”. Ponadto treść rozdziału zawiera błędy merytoryczne np.: „*Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za 2021 rok został osiągnięty we wszystkich gminach. Natomiast poziom składowania ustalony na maksymalnie 30 % wagowo wg danych liczbowych otrzymanych od Marszałka Województwa nie został dotrzymany*”.

Powyższy tekst sugeruje, iż gminy winny już w roku 2021 ograniczyć poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych do 30%. Jednak w myśl art. 14 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, wójt, burmistrz lub prezydent miasta w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2021 winien wyłącznie przekazać informacje o osiągniętych poziomach składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych za rok 2020 i za rok 2021. Zgodnie z art. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dopiero począwszy od roku 2025 gminy są obowiązane nie przekraczać 30% poziomu składowania.

13. Na stronie 109 niezrozumiałe są niektóre zapisy np.: *„Zmiany w zakresie definicji odpadów komunalnych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych weszły w życie 1 stycznia 2022 r. i dotyczą sprawozdań, które zostaną złożone za 2022 r. oraz kolejne lata. W związku z tym, że gminy w dalszym ciągu będą zapewniały przyjmowanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, w sprawozdaniach komunalnych w dalszym ciągu będą zbierane informacje w zakresie masy ww. odpadów (jednakże bez obowiązku osiągania określonych poziomów ich recyklingu).*
14. Na stronie 114 błędnie podano nazwę ministerstwa prowadzącego bazę azbestową, gdyż przedmiotową bazę prowadzi Ministerstwo Rozwoju i Technologii, a nie Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii.
15. Na stronie 116 należy powoływać się na aktualnie obowiązujące dokument, a nie projekt Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego 2022-2028.
16. Na stronie 151 w rozdziale 3.9.2.3. należy wykreślić nieobowiązujące akty prawne związane z Jeleniowskim Parkiem Krajobrazowym oraz na stronach 153 i 154 w rozdziale 3.9.2.4. związane z Jeleniowsko-Staszowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu i Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Należy pozostawić informację dotyczącą pierwszego aktu ustanawiającego oraz obowiązującego aktu prawnego.
17. Na stronie 158 w tabeli 52. Analiza SWOT – zasoby przyrodnicze, w części Szanse należy rozważyć dopisanie przebudowy lasów w kierunku bardziej odpornych na zmiany klimatu oraz w części zagrożenia przeanalizować umieszczenie także nielegalnego ruchu pojazdami.

18. Na stronie 169 w tabeli 55. Najważniejsze sukcesy powiatu opatowskiego z perspektywy zapisów niniejszego dokumentu, w wersji 3, w kolumnie 3, jest „właściwe otrzymanie...” powinno być „właściwe utrzymanie...”.
19. W rozdziale 3.1. Ochrona Klimatu i Jakość Powietrza, aby w pełni przedstawić obecny stan w kompetencji, warto w poszczególnym omawianym źródle energii odnawialnej przedstawić aktualną moc działających instalacji w powiecie. Dane dotyczące mocy instalacji OZE można sprawdzić w wykazie prowadzonym przez Urząd Regulacji Energetyki, który można pobrać na stronie: <https://www.ure.gov.pl/pl/oze/potencjal-krajowy-oze/8108,Instalacje-odnawialnych-zrodel-energii-stan-na-31-grudnia-2020-r.html>.
20. W tabeli 56 „Cele, kierunki interwencji i zadania przewidziane do realizacji w poszczególnych obszarach interwencji”:
- w wierszu 1 za wartość bazową warto przyjmować moc instalacji ogółem. Liczba instalacji nie mówi o tym, jaka ilość energii może być produkowana z odnawialnych źródeł energii. Ponadto w podmiotach odpowiedzialnych za realizację można dopisać społeczności energetyczne (spółdzielnie, klastry) oraz osoby fizyczne;
  - w wierszu 1 należy wyjaśnić, w jaki sposób wskaźnik „Liczba parkingów w systemie Parkuj i Jedź (Park & Ride) jako promocja transportu zbiorowego oraz przystanków ogółem”, zostanie osiągnięty poprzez realizację wyszczególnionych zadań;
  - w wierszu 4 należy dopisać mieszkańców, jako podmiot odpowiedzialny za ilość zbiorników bezodpływowych.
21. W tabeli 58. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych przewidzianych do realizacji wraz ze wskazaniem źródła finansowania - poz.: 3, 4, 8, 12, 13, 17, 20, 27, 28, 31 – niewłaściwe określenie podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań, należy uzupełnić kolumnę o podmioty faktycznie odpowiedzialne za ich wykonywanie.
22. Rozdział 6.2 należy uzupełnić o kierunki działań i strategię w tym zakresie, gdyż informacja zawarta w tym rozdziale ogranicza się jedynie do kilku zadań, które zostały zrealizowane w latach 2021-2023.
23. Rozdział 7.3. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA powinien zostać uzupełniony o wskaźniki monitoringu realizacji Programu, z określonymi wartościami wskaźnika w roku bazowym oraz oczekiwanym trendem zmian w wyniku realizacji Programu.

24. Wnosi się o uwzględnienie w projekcie dokumentu dwóch priorytetowych zadań inwestycyjnych, ujętych w Załączniku nr 1 (Priorytetowe zadania inwestycyjne planowane do realizacji na sieci drogowej województwa świętokrzyskiego do 2030 roku) do Regionalnego planu transportowego województwa świętokrzyskiego na lata 2021-2030 r. (projekt tego dokumentu obecnie oczekuje na przyjęcie przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego), są to:

- pod numerem 11 - Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 757,
- pod numerem 12 - Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 758.

Należy mieć na uwadze, że Regionalny plan transportowy województwa świętokrzyskiego na lata 2021-2030 r. jest dokumentem, którego celem jest umożliwienie podejmowania decyzji w zakresie rozwoju systemu transportowego regionu w sposób spójny i holistyczny poprzez zidentyfikowane priorytety inwestycyjne województwa w zakresie transportu drogowego i kolejowego, dróg wojewódzkich, mobilności i ścieżek rowerowych.

25. Proponuje się, uzupełnić zagadnienia dotyczące osuwisk, które w projekcie Programu zostały opisane bardzo starannie, lecz jedynie z uwzględnieniem danych ze Starostwa Powiatowego w Opatowie, o informacje zawarte w projekcie SOPO (System Osłony Przeciwosuwiskowej). Dla obszaru powiatu opatowskiego zrealizowano na razie jego I etap. Biorąc pod uwagę budowę geologiczną i morfologię obszaru, jest to teren narażony na osuwanie się mas ziemnych. Projekt SOPO określa znaczne tereny predysponowane do powstawania osuwisk zwłaszcza na obszarach gmin: Iwaniska, Lipnik, Opatów, Ożarów i Tarłów. Wskazuje też lokalizację 14 osuwisk zarejestrowanych.